



Universitätsbibliothek Paderborn

**Expositio Cavsarvm Quibus S. R. M. Sveciae bellum à
Rege Regnoque Daniae sibi illatum, etiam post Pacem
Roschildiae initam, continuare coacta fuit**

Coyet, Peter Julius

[S.I.], 1658

Lit. EE. Transactio Procerum Scaniae cum Magno Rege Sueciae, in qua
limites Regnis Sueciae constituuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10534

amore nostri quicquam facere vel omittere volentibus, s^epe dictum Domini Woldemarum Regem Daniæ, Successores suos & hæredes sub præmissa fidei sponsione, efficaciter & fideliter juvabimus, contra Dominum nostrum Regem Magnum prædictum successores suos, & hæredes in præmissorum evidentiā & testimonium, sigilla nostra cum sigillo Domini nostri Magni Regis prædicti, præsentibus apponentes: Quamvis autem per viginti quatuor compromissores, & unum super arbitrum pro utraque parte, per Nos utrumque Regem adhuc eis plena authoritate data, specialiter assumptos & electos hujus finalis concordia etatus Helsingborg initium haberet, & processum aliqualem, veruntamen proper quædam incidentia utilius & magis expediens videbatur, eadem omnia & singula, quæ perpetuæ pacis & finalis concordia sedalitatem respicunt, ut utraque parte præsente, scilicet Domino Rege præfato, ac nobis & utriusque nostrorum Consiliariis & Potentioribus plenius & perfectius discuterentur, ad finem debitum ordinanda, unde ejusdem compromissi forma non attenta, per viam & modum amicabilis Compositionis, per omnia hujus perpetuæ pacis & finalis concordia placitationem loco & termino prænotatis, hoc est Warbergæ in octavis beati Martini, ut præmittitur, duximus terminanda. Actum & datum Anno, die & loco supra dictis.

Lit. E.E.

Transactio Procerum Scaniæ cum Magno Rege Sueciæ, in qua limites Regni Sueciæ constituantur.

Universis præsentes literas inspecturis Petrus Lundensis, & Hemmingus Upsalensis divina miseratione Ecclesiarum Archiepiscopi, Petrus Lincensis, Siggo Scarensis, Frenderus Strengenensis, Odgy filius Arosiensis, Henningius Aboensis & Boetius Vexionensis Ecclesiarum eadem miseratione Episcopi, Johannes monasterii Sanctorum omnium in Lundis, Ragnaldus in Alvastro, Sueno in Hergede, Viimarus de Varnhem, Andreas de Sintli, Folcho de Novavalle, Michael de Biackaskog, Henricus de Sabâ, N. de Thomatorp & Andreas de Asylo Abbates, Petrus Dalbiensis, & Godefredus de Ekilstuna Piores, nec non Capitula Ecclesiarum cathedraliū & conventus monasteriorum prædictorū, Salutē in Domino sempiternā. Cum regnum Sueciæ & terra Scaniæ ita legaliter & indissolubiliter unita sint & conjuncta, quod unum de cœtero regnum censi debent perpetuis temporibus, ac unius Regis præsidio gubernari, sicut patentes literæ & manifesta instrumenta super hoc edita lucidius edocent & declarant:

declarant. Nos unionem memoratam prompto & benevolo amplexantes
affetu, firmiter promittimus quod magnifico Principi Domino nostro cla-
rissimo D. Magno Sueciæ, Norwagiæ ac Scaniæ Regi illustri, suisque,,
Successoribus & hæredibus, pro dicto regno Sueciæ & Scaniæ in unione,,
præfata retinendo, necnon pro eodem cum suis juribus, & justitia contra,,
omnem hominem defendendo, adstabimus fideliter verbis, factis, consi-
liis & auxiliis, quantum possumus, jure Ecclesiæ, ordine & officio nostro
salvis, habituri deinceps limites dicti regni Sueciæ, qui ante citra Scaniam
tenebantur, in ipso passagio Orasund, eosdemque usque illuc una cum
aliis confiniis & limitibus ejusdem regni Sueciæ & Scaniæ, ubiunque illud
hostiliter invadi contingat, cum omnifidelitate & toto posse nostro virili-
ter & unanimiter cum Dei adjutorio defensuri. Cæterum revolentes
sedulo in intimis cordis nostri, quam plena sit periculis, & onusta dispendiis
intestina dissensio, ea potissimum, quæ solet multoties ex vacillatione regi-
minis provenire; & tantis malis, quantum Deus permiserit, prospicere cir-
ca Regni regimen cupientes, firmiter promittimus quod inclytum Domi-
cellum Ericum filium dicti domini nostri Regis seniorem, juxta consilium
& voluntatem ejusdem domini nostri in Regem & Dominum nostrum su-
pra dictum Regnum Sueciæ & Scaniæ terras, provincias & insulas tribu-
tarias ad idem Regnum pertinentes, omni quo decet honore, secundum
debitam formam, & consuetudinem ab antiquo jure in regno Sueciæ ap-
probatam, in loco pro electione Regis deputato, unanimiter & concor-
diter eligemus, obligantes nos & nostrum quemlibet ex tunc ad servandum
sibi cum omni obedientia, fidelitate, serviis & homagiis favoreque pro-
ut ex debito verisubditi tenentur Domino suo facere, & vero Regi, salvo
per omnia eidem Domino nostro Regi Magno Patri ejus jure regendi ut
prius, præcipiendi, ordinandi & statuendi toto tempore suo, quo super-
stes fuerit circa nos subditos suos, & regni res, ac negotia quæ pro commo-
do & utilitate ipsius regni viderit expedire. Item promittimus firmiter ut
prius, quod si præfatum Dominum nostrum Regem Magnum [quod Deus
avertat] nobis viventibus migrare contigerit ab hac lu. e, inclytæ Dominæ
nostræ Blancæ & dicto Domino nostro Regi Erico ad honorem & servi-
tium in omnibus fideles erimus, eisque in suis juribus in Suecia & Scania
fideliter astabimus juxta posse: & si idem Ericus Rex noster protunc mi-
nor annis fuerit, sibi & regno suo Sueciæ & Scaniæ juxta consilium, con-
sensum & ordinationem nobiliorum ejusdem Regni Sueciæ & Scaniæ tu-
tor indigena deputetur, & castra omnia & regni munitiones cum eorum
dem consilio & provisione per indigenas gubernentur, donec eum ad le-
gitimam ætatem Deus dederit pervenire. Si vero dictum Dominum no-
strum Regem sine liberis existentibus contingat decidere, tunc alium de-

M

filiis

filiis Domini nostri Regia prædicti Magni superviventibus, qui convenienter & aptior habeatur in Regem & Dominum nostrum super antedictum Regnum Sueciæ ac Scaniæ, terrasque Provincias, & Insulas memoratas, nullum alium rite & rationabiliter, ut convenit, eligemus. Item si ipso Domino nostro Erico Rege supradicto superstite, vel ejus liberis existentibus, contingat Dominum Haquinum fratrem ejus quem idem Pater ipsorum Dominus noster Rex Magnus Regno suo Norwagiæ præficiendum duxerat principatum seu regnum regni Sueciæ & Scaniæ contra istud patris sui & matris factum velle usurpare, tunc eidem domicello Haquino totis viribus resistemus: quod etiam proceres & domini in Regno Norwagiæ promiserunt, quod eidem domicello Haquino in nullo penitus consilium, auxilium, vel favorem ministrabunt, quorum praetextu contra hanc constitutionem veniat, vel contravenire attenter in futurum. Similiter si contingat Dominum nostrum Regem Ericum supradictum ad Regnum Norwagiæ velle se intrudere, domicello Haquino, & ejus liberis existentibus, pati modo promittimus, quod in hoc facto ipsi Domino nostro Regi Erico memorato nullatenus coadjutores erimus, aut sautores. Et si contingat quod uterque dictorum fratum, vel eorum alter contra præmissa patris eorundem, & nostra facta venire voluerit, & alienigenarum seu extraneorum ad hoc auxilium adduxerit, & per hoc Regnorum prædictorum aliquod hostiliter invaserit, seu subintrare attenter in futurum, ex tunc Regnum utrumque sc. Norwagiæ, Suecia & Scania unanimiter & insimul totis viribus & posse, huic eorum voluntati efficaciter resistere laborabit. Quod cunque Regnorum prædictorum prius, vel pluries circa talia fuerit necessitatum, ad hoc finaliter & intente, ut eorum paterna tam provida pacis, simul & concordia præordinatio in suis viribus, & pleno robore irrefragabili per severeret. Et si memoratum Dominum nostrum Regem Magnum plures contingat habere liberos, pro tunc promittimus, ut superiorius, quod ipsorum quemlibet utriusque sexus in suo jure & honore juvabimus, prout ipsis, & eorum statui, conditioni, simul & sexui congruerit, secundum leges & statuta Regnorum prædictorum tam Sueciæ & Scaniæ, quam Norwagiæ, & juxta consuetudines in iisdem regnis approbatas. Verum si quis cuiuscunque conditionis aut status contra præmissa, vel eorum aliquod in parte vel in toto se opponere, aut ea annihilare vel infringere quomodolibet nostris temporibus attenter in futurum, promittimus firmiter, sicut supra, quod eidem quo minus id efficiat, totis viribus & posse nostro viriliter & unanimiter resistemus consiliis & auxiliis, quantum possumus, jure Ecclesiæ, ordine & officio nostro salvis. Quamvis autem libera & spontanea voluntate, ac affectanti animo hujusmodi negotium pro bono

pacis fecisse dignoscimur, per hoc tamen juribus & consuetudinibus in Regno Sueciæ & Scaniæ ab antiquotempore de regia electione observatis, in nullo penitus volumus derogari, quin ad nos & Successores nostros Regum electio cum juribus suis omnibus, post mortem dicti Domini nostri Regis Erici, vel alterius Domini nostri Domini Magni filii, quem ipso Domino nostro Erico Rege predicto, sine liberis (quod absit) mortuo, in Regem (ut præfertur) eligemus, libere revertatur. Ut autem præmissa omnia, & eorum quodlibet majoris habeant roboris firmitatem, Sigilla nostra præsentibus duximus apponenda. Datum Warbergis, Anno Domini M CCC XLIII. in octava beati Martini Episcopi.

Lit. FF.

S.R.M. Senatorumque Regni Daniæ literæ, quibus Scania se abdicant.

Nos Fridericus Tertius, Dei Gratia, Daniæ, Norvægiæ, Wandalorum, Gothorumque Rex, Dux Slesvici, Holsatiae, Stormariæ, & Dithmarsiæ, Comes in Oldenburg & Delmenhorst. Notum testatumque facimus; Postquam Serenissimus ac Potentissimus Princeps ac Dominus, Dominus Carolus Gustavus, Suecorum, Gothorum, Wandalorumque Rex, Magnus Princeps Finlandiæ, Dux Eithoniæ, Careliae, Bremæ, Verdæ, Stetini, Pomeraniæ, Cassubiaæ, Wandaliaæq; Princeps Rügiæ, Dominus Ingricæ & Wismariæ; nec non Comes Palatinus Rheni, Bavariae, Juliaci, Cliviæ, ac Montium Dux, Frater, Consangvineus ac Vicinus Noster, proxime superiori bello inter Nos, Daniæq; ac Norvegiæ Regna, ab una, & inter S. Dilect. & Regnum Suec. ab altera parte, vi armorum varias provincias & regiones occupaverit, ut & diversa Munimenta, Urbes, ac Propugnacula Jutiaæ, Holsatiaæ, aliarumque nostrorum Ditionum in suam potestatem redegerit; Nunc vero via Tractatus mediante Serenissimi & Potentissimi Principis & Domini, Domini Ludovici XIV. Christianissimi Galliarum Regis, Fratris, Consangvinei, Amici ac Fœderati nostri, ut & Serenissimi Domini Protectoris, Angliæ, Scotiæ, & Hiberniæ, Nostris itidem Amici ac Fœderati, interpositione, per Eorum respectivè Extraordinarios Legatos & Extraordinarios Ablegatos Illustres & Generosissimos Hugonem de Terlon, Equitem S. Johan, Hierosolym. & Philippum Medovium, de omnibus erroribus & controversiis, quæ inclyra hæcce Regna Septentrionalia invicem hactenus exercuerunt, omnimodo transactum ac conventum fuerit, Suaque Dilectio ex vicinali benevolentia & affectu, quo erga pacem & concordiam fertur, inter cetera placitaverit

M 2

& pro-